

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 3169

Warszawa, 5 maja 2010 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Ewę Wolak.

(-) Tadeusz Arkit; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Magdalena Gąsior-Marek;
(-) Łukasz Gibała; (-) Artur Gierada; (-) Jan Kaźmierczak; (-) Józef Piotr Klim;
(-) Witold Kochan; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Jan Kulas; (-) Jan Musiał;
(-) Sławomir Neumann; (-) Janina Okragły; (-) Andrzej Orzechowski;
(-) Maciej Orzechowski; (-) Zbigniew Pacelt; (-) Jakub Rutnicki;
(-) Sławomir Rybicki; (-) Wojciech Saługa; (-) Grzegorz Schetyna;
(-) Henryk Siedlaczek; (-) Cezary Tomczyk; (-) Krzysztof Tyszkiewicz;
(-) Radosław Witkowski; (-) Norbert Wojnarowski; (-) Ewa Wolak;
(-) Ryszard Zawadzki; (-) Stanisław Żmijan.

USTAWA

z dnia ..... 2010 r.

o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska

Art. 1. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.¹⁾) w art. 403 dodaje się ust. 3-8 w brzmieniu:

„3. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2 odbywa się w trybie określonym w przepisach odrębnych, z zastrzeżeniem ust. 4-8 .

4. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, może polegać także na udzielaniu dotacji podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w szczególności osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym lub przedsiębiorcom.

5. Tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji oraz sposób rozliczania dotacji określa rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały.

6. Udzielenie dotacji następuje na podstawie umowy zawartej przez gminę lub powiat z podmiotami, o których mowa w ust. 4.

7. Dotacja niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z umową, podlega zwrotowi do budżetu właściwej gminy albo powiatu.

8. Dochodzenie przez powiaty albo gminy należności z tytułu niewykorzystania lub wykorzystania dotacji niezgodnie z umową, wraz z odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664) stanowi, iż z dniem 1 stycznia 2010 r. powiatowe oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej ulegają likwidacji, a ich środkami dysponują odpowiednio starostowie i wójtowie (burmistrzowie lub prezydenci miast).

Zgodnie z dotychczasową ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), przychodami gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej były środki z tytułu opłat i kar, które:

- 1) w 20 % zasilają gminne fundusze;
- 2) w 10 % zasilają powiatowe fundusze.

Według znowelizowanych przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska, dotychczasowe tytuły przychodów gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej z tytułu opłat i kar – w dotychczasowych proporcjach – stanowią dochody budżetów odpowiednio gmin i powiatów. Należności i zobowiązania powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej stały się odpowiednio należnościami i zobowiązaniami budżetów powiatów albo budżetów gmin.

Założenie w ustawie z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw likwidacji powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wynika bezpośrednio z założeń reformy finansów publicznych. Akt normatywny stanowiący fundament tej reformy, to ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240), która przewiduje funkcjonowanie w sektorze finansów publicznych wyłącznie państwowych funduszy celowych pozbawionych osobowości prawnej. Dlatego też, po wejściu w życie tej ustaw, co nastąpiło z 1 stycznia 2010 r. w sektorze finansów publicznych nie mogą funkcjonować inne rodzaje funduszy celowych, w szczególności powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska.

Dlatego też, ustawa z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw dokonała likwidacji tych funduszy, a ich dotychczasowe przychody, w dotychczasowych proporcjach – przeznaczyła na dochody budżetów odpowiednio powiatów i gmin.

Zgodnie z art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych dotychczasowych powiatowych funduszy i gminnych funduszy, które z dniem 1 stycznia 2010 r. stały się odpowiednio dochodami budżetów powiatów i budżetów gmin, powinny zostać przekazane na rachunki odpowiednio budżetów powiatów i budżetów gmin, zaś odzyskane należności pomniejszone o zobowiązania, dotychczasowych powiatowych funduszy i gminnych funduszy, powiaty i gminy są obowiązane przeznaczyć na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32, 38-42 tej ustawy.

Ponadto, zgodnie z art. 403 ustawy – Prawo ochrony środowiska w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, do zadań powiatów i gmin, od dnia 1 stycznia 2010 r. należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych, stanowiących dochody budżetów powiatów i gmin.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż katalog celów z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które po dniu 1 stycznia 2010 r. będą finansowane ze środków budżetów powiatów i gmin odpowiada, co do zasady, katalogowi tych celów, który do dnia 31 grudnia 2009 r. był określony w art. 406 i 407 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Jeżeli zaś idzie o formę, w jakiej po dniu 1 stycznia 2010 r. powiaty i gminy będą finansowały cele z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wymienione w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, to zważywszy na fakt że będą wydatkowane środki budżetów odpowiednio powiatów i gmin, zastosowanie w tym zakresie mają odpowiednie przepisy nowej ustawy o finansach publicznych.

W świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240), nie jest możliwe udzielanie dotacji ze środków budżetów gmin pochodzących z opłat i kar środowiskowych bezpośrednio osobom fizycznym, tak jak to miało miejsce w przypadku środków gromadzonych dotychczas w powiatowych i gminnych funduszach ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Dlatego też, konieczna jest nowelizacja ustawy – Prawo ochrony środowiska w celu uregulowania zasad i trybu udzielania z budżetów powiatów i gmin wsparcia finansowego bezpośrednio podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w tym osobom fizycznym realizującym inwestycje prywatne, niemniej zgodne z celami określonymi w przepisach ustawy – Prawo ochrony środowiska. Zawarcie w ustawie – Prawo ochrony środowiska tego rodzaju regulacji stanowiących w swej istocie przepisy szczególne (*lex specialis*) w stosunku do przepisów ustawy o finansach publicznych, pozwoli na stworzenie nowego instrumentu finansowego w postaci szczególnego rodzaju dotacji udzielanej przez gminy i powiaty.

Przedmiotowy projekt ustawy przyjmuje założenie, że podstawowym aktem normatywnym określającym sposób finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków pochodzących z opłat i kar środowiskowych, gromadzonych w budżetach powiatów oraz w budżetach gmin jest ustawa o finansach publicznych, określona jako „przepisy odrębne” w dodawanym art. 403 ust. 3 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Natomiast uregulowania zawarte w dodawanych przepisach art. 403 ust. 4-8 ustawy – Prawo ochrony środowiska statuują nowy instrument prawno-finansowy na gruncie tej ustawy. Celem nowych uregulowań, jest zapewnienie powiatom i gminom możliwości finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42, przez udzielanie z budżetów tych jednostek samorządu terytorialnego dotacji podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w szczególności osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym lub przedsiębiorcom. Przewiduje się, że udzielenie dotacji będzie następowało na podstawie umowy zawieranej przez gminę lub powiat z tymi podmiotami. Umożliwi to finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w sposób zbliżony do sposobu wydatkowania środków gromadzonych na

zlikwidowanych gminnych i powiatowych funduszach, przy zachowaniu spójności systemowej z przepisami ustawy o finansach publicznych.

Proponowana regulacja nie przewiduje określania w przepisach ustawy – Prawo ochrony środowiska trybu postępowania w przedmiocie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczania. Przedmiotowe aspekty przekazuje się do uregulowania odpowiednio radom powiatów oraz radom gmin w drodze uchwał.

Mając na względzie dbałość o środki publiczne pochodzące z opłat i kar środowiskowych oraz konieczność zapewnienia ich racjonalnego i celowego wydatkowania, przewiduje się, że dotacja niewykorzystana lub wykorzystana niegodnie z umową, będzie podlegała zwrotowi odpowiednio do budżetu powiatu albo budżetu gminy. Dochodzenie przez powiaty albo gminy należności z tytułu niewykorzystania lub wykorzystania dotacji niezgodnie z umową, wraz z odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Projekt ustawy nie powoduje bezpośrednio skutków finansowych dla budżetu Skarbu Państwa lub budżetów jednostek samorządów terytorialnych.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 18 maja 2010 r.

BAS-WAPEiM-767/10

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Ewa Wolak)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę art. 403 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, ze zmianami). Zmiana polega na dodaniu do istniejącej regulacji przepisów określających zasady finansowania przez samorzady gminne i powiatowe ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W szczególności projekt zakłada możliwość udzielania dotacji podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w tym osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym lub przedsiębiorcom. Tryb postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposób jej rozliczenia określać mają rady gmin i powiatów. Dotacje udzielane byłyby w formie umowy zawartej przez gminę albo powiat z beneficjentami. Należności z tytułu niewykorzystania lub wykorzystania dotacji niezgodnie z umową dochodzone byłyby przez gminy i powiaty w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy wskazać:

- artykuły 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TfUE),
- rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz. Urz. WE L 83 z 27.3.1999, s. 1; dalej: rozporządzenie 659/1999).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Oceniając projekt pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej należy odnieść się do kwestii dotyczących wsparcia, jakie ma być na jej podstawie udzielane w formie dotacji podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w szczególności przedsiębiorcom, i ustalić, czy projekt stanowi plan pomocy przyznawanej przez państwo, o której mowa w art. 108 ust. 3 w związku z art. 107 ust. 1 TfUE.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest – z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach - niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. W myśl art. 108 ust. 3 zdanie pierwsze TfUE, Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy.

Biorąc pod uwagę te przepisy należy ustalić, czy w projekcie przewidziany został plan przyznania lub zmiany pomocy, który podlega notyfikacji Komisji Europejskiej. Przepisy określające w sposób szczegółowy tryb wykonywania art. 108 ust. 3 TfUE zawiera rozporządzenie 659/1999. Zgodnie z postanowieniami tego rozporządzenia państwo członkowskie obowiązane jest do zgłoszenia Komisji wszelkich planów przyznania nowej pomocy, a zatem programów pomocowych i pomocy indywidualnej, które nie stanowią pomocy istniejącej (art. 2 w związku z art. 1 lit. c rozporządzenia 659/1999). Treść przywołanych pojęć – programu pomocowego i pomocy indywidualnej – zdefiniowana została przy tym w rozporządzeniu 659/1999. Zgodnie z art. 1 lit. d rozporządzenia 659/1999 „program pomocowy” oznacza każde działanie, na którego podstawie, bez dalszego wprowadzania w życie wymaganych środków, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w ustawie w sposób ogólny i abstrakcyjny oraz każde działanie, na którego podstawie pomoc, która nie jest związana z konkretnym projektem, może zostać przyznana jednemu lub kilku przedsiębiorstwom na czas nieokreślony i/lub w nieokreślonej kwocie, zaś, w myśl art. 1 lit. e rozporządzenia 659/1999, „pomoc indywidualna” oznacza pomoc, która nie jest przyznawana na podstawie programu pomocowego oraz podlegającą obowiązkowi zgłoszenia pomoc przyznawaną na podstawie programu pomocowego.

Wobec powyższych ustaleń należy stwierdzić, że projekt nie ustanawia programu pomocowego ani pomocy indywidualnej w rozumieniu przywołanych przepisów rozporządzenia 659/1999. Przepisy zawarte w projekcie nie będą w

szczegółności stanowiły - bez dalszego wprowadzania w życie wymaganych środków - podstawy wypłaty pomocy beneficjentom dotacji. Zgodnie z projektem, zawarcie umowy o dotacji następować ma bowiem w trybie, który zostanie określony w przepisach wykonawczych – w uchwałach rad gmin i rad powiatów. Stosowanie projektowanych przepisów bez aktów wykonawczych nie będzie możliwe i, w konsekwencji, ich wejście w życie nie spowoduje, że ziszczone zostaną przesłanki pomocy przyznawanej przez państwo, o której mowa w art. 107 ust. 1 TfUE. Projekt nie zmierza do realizacji innego, istniejącego już programu pomocowego, ani – nie wskazując konkretnych beneficjentów pomocy ani jej wysokości – nie może zostać uznany za pomoc przyznawaną poza zakresem programów pomocowych (pomoc ad hoc). Nie stanowi on zatem żadnej z dwóch form pomocy indywidualnej: pomocy przyznawanej na podstawie programu pomocowego ani pomocy przyznanej poza programem pomocowym. Przepisy projektu nie zawierają programu pomocowego ani pomocy indywidualnej i, w związku z tym, należy uznać, że nie naruszają one wymogów dotyczących pomocy przyznawanej przez państwo, o których mowa w art. 107 ust. 1 TfUE, ani nie podlegają notyfikacji, o której mowa w art. 108 ust. 3 TfUE.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska zawiera przepisy objęte prawem Unii Europejskiej. Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 18 maja 2010 r.

BAS-WAPEiM-768/10

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Ewa Wolak) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę art. 403 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, ze zmianami). Zmiana polega na dodaniu do istniejącej regulacji przepisów określających zasady finansowania przez samorządy gminne i powiatowe ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W szczególności projekt zakłada możliwość udzielania dotacji podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w tym osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym lub przedsiębiorcom. Tryb postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposób jej rozliczenia określać mają rady gmin i powiatów. Dotacje udzielane byłyby w formie umowy zawartej przez gminę albo powiat z beneficjentami. Należności z tytułu niewykorzystania lub wykorzystania dotacji niezgodnie z umową dochodzone byłyby przez gminy i powiaty w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Projekt nie ma na celu wykonania prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

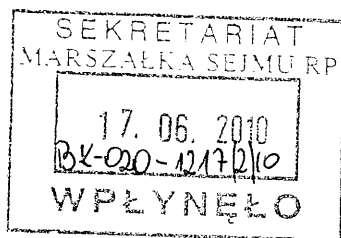
Warszawa, dnia 16 czerwca 2010 roku

Ewa Wolak

Posel na sejm RP

Klub Parlamentarny

Platforma Obywatelska

Szanowny Pan

Stefan Niesiołowski

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 maja 2010 r. pragnę Pana Marszałka poinformować, że zgodnie z wymogami określonymi w art. 34 ust. 2 pkt 4 i 5 regulaminu Sejmu, przesyłam poprawione i uzupełnione uzasadnienie do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska w zakresie przewidywanych skutków finansowych oraz źródeł finansowania projektu.

Z poważaniem

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Wolak".

Ewa Wolak

Posel na Sejm RP

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664) stanowi, iż z dniem 1 stycznia 2010 r. powiatowe oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej ulegają likwidacji, a ich środkami dysponują odpowiednio starostowie i wójtowie (burmistrzowie lub prezydenci miast).

Zgodnie z dotychczasową ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), przychodami gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej były środki z tytułu opłat i kar, które:

- 1) w 20 % zasilają gminne fundusze;
- 2) w 10 % zasilają powiatowe fundusze.

Według znowelizowanych przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska, dotychczasowe tytuły przychodów gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej z tytułu opłat i kar – w dotychczasowych proporcjach – stanowią dochody budżetów odpowiednio gmin i powiatów. Należności i zobowiązania powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej stały się odpowiednio należnościami i zobowiązaniami budżetów powiatów albo budżetów gmin.

Założenie w ustawie z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw likwidacji powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wynika bezpośrednio z założeń reformy finansów publicznych. Akt normatywny stanowiący fundament tej reformy, to ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240), która przewiduje funkcjonowanie w sektorze finansów publicznych wyłącznie państwowych funduszy celowych pozbawionych osobowości prawnej. Dlatego też, po wejściu w życie tej ustawy, co nastąpiło z 1 stycznia 2010 r. w sektorze finansów publicznych nie mogą funkcjonować inne rodzaje funduszy celowych, w szczególności powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska.

Dlatego też, ustawa z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw dokonała likwidacji tych funduszy, a ich

dotychczasowe przychody, w dotychczasowych proporcjach – przeznaczyła na dochody budżetów odpowiednio powiatów i gmin.

Zgodnie z art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych dotychczasowych powiatowych funduszy i gminnych funduszy, które z dniem 1 stycznia 2010 r. stały się odpowiednio dochodami budżetów powiatów i budżetów gmin, powinny zostać przekazane na rachunki odpowiednio budżetów powiatów i budżetów gmin, zaś odzyskane należności pomniejszone o zobowiązania, dotychczasowych powiatowych funduszy i gminnych funduszy, powiaty i gminy są obowiązane przeznaczyć na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32, 38-42 tej ustawy.

Ponadto, zgodnie z art. 403 ustawy – Prawo ochrony środowiska w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, do zadań powiatów i gmin, od dnia 1 stycznia 2010 r. należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych, stanowiących dochody budżetów powiatów i gmin.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż katalog celów z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które po dniu 1 stycznia 2010 r. będą finansowane ze środków budżetów powiatów i gmin odpowiada, co do zasady, katalogowi tych celów, który do dnia 31 grudnia 2009 r. był określony w art. 406 i 407 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Jeżeli zaś idzie o formę, w jakiej po dniu 1 stycznia 2010 r. powiaty i gminy będą finansowały cele z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wymienione w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, to zważywszy na fakt że będą wydatkowane środki budżetów odpowiednio powiatów i gmin, zastosowanie w tym zakresie mają odpowiednie przepisy nowej ustawy o finansach publicznych.

W świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240), nie jest możliwe udzielanie dotacji ze środków budżetów gmin pochodzących z opłat i kar środowiskowych bezpośrednio osobom fizycznym, tak jak to miało miejsce w przypadku środków gromadzonych dotychczas w powiatowych i gminnych funduszach ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Dlatego też, konieczna jest nowelizacja ustawy – Prawo ochrony środowiska w celu uregulowania zasad i trybu udzielania z budżetów powiatów i gmin wsparcia finansowego bezpośrednio podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w tym osobom fizycznym realizującym inwestycje prywatne, niemniej zgodne z celami określonymi w przepisach ustawy – Prawo ochrony środowiska. Zawarcie w ustawie – Prawo ochrony środowiska tego rodzaju regulacji stanowiących w swej istocie przepisy szczególne (*lex specialis*) w stosunku do przepisów ustawy o finansach publicznych, pozwoli na stworzenie nowego instrumentu finansowego w postaci szczególnego rodzaju dotacji udzielanej przez gminy i powiaty.

Przedmiotowy projekt ustawy przyjmuje założenie, że podstawowym aktem normatywnym określającym sposób finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków pochodzących z opłat i kar środowiskowych, gromadzonych w budżetach powiatów oraz w budżetach gmin jest ustawa o finansach publicznych, określona jako „przepisy odrębne” w dodawanym art. 403 ust. 3 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Natomiast uregulowania zawarte w dodawanych przepisach art. 403 ust. 4-8 ustawy – Prawo ochrony środowiska statuuja nowy instrument prawno-finansowy na gruncie tej ustawy. Celem nowych uregulowań, jest zapewnienie powiatom i gminom możliwości finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42, przez udzielanie z budżetów tych jednostek samorządu terytorialnego dotacji podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, w szczególności osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym lub przedsiębiorcom. Przewiduje się, że udzielenie dotacji będzie następowało na podstawie umowy zawieranej przez gminę lub powiat z tymi podmiotami. Umożliwi to finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w sposób zbliżony do sposobu wydatkowania środków gromadzonych na zlikwidowanych gminnych i powiatowych funduszach, przy zachowaniu spójności systemowej z przepisami ustawy o finansach publicznych.

Proponowana regulacja nie przewiduje określania w przepisach ustawy – Prawo ochrony środowiska trybu postępowania w przedmiocie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczania. Przedmiotowe aspekty przekazuje się do uregulowania odpowiednio radom powiatów oraz radom gmin w drodze uchwał.

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 07 czerwca 2010 r.

ZW/0714/86/10

Szanowny Pan
Lech Czapla
p.o. Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 maja 2010 r., dotyczące przedłożenia opinii nt. poselskiego projektu ustawy: **o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska**, w załączeniu uprzejmie przesyłamy uwagi otrzymane z województw: warmińsko-mazurskiego, małopolskiego i zachodniopomorskiego.

Z uprzejmym pozdrowieniem

/-/ Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura ZWRP

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. ....

Data wpływu 08-06-2010

Olsztyn, dn. 31.05.2010 r.

P.0531-107/2010

Opinia do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Uregulowanie zasadne, w związku z likwidacją gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska oraz brakiem możliwości udzielania dotacji za środków budżetów gmin pochodzących z opłat i kar środowiskowych bezpośrednio osobom fizycznym. W chwili obecnej nie można dofinansowywać podmiotów spoza sektora finansów publicznych.

Szczególne uregulowania zawarte w projekcie zmiany ustawy – Prawo ochrony środowiska stworzą taką możliwość. Jednostki samorządu terytorialnego /powiaty i gminy/ będą mogły udzielać dotacji na finansowanie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym lub przedsiębiorcom.

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
RADCA PRAWNY
mgr Elżbieta Ciśielska

Departament Prawny

10-562 Olsztyn, ul. Emilia Plater 7, tel. (0 89) 521 97 58, fax (0 89) 521 97 59

e-mail: dp@warmia-mazury.pl, www.wpta.warmia-mazury.pl

Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2008 Nr 385/2006

Kraków, dnia 2 czerwca 2010 roku

**Uwagi Województwa Małopolskiego do projektu ustawy u zmianie ustawy
Prawo ochrony środowiska**

Istnieje konieczność objęcia zapowiadaną regulacją również tych osób fizycznych, które wykonały zadania z zakresu ochrony środowiska w ramach programu likwidacji niskiej emisji realizowanego od 1995 roku, a nie otrzymały dofinansowania z uwagi na wyczerpanie się w roku ubiegłym środków przeznaczonych na ten cel. Dla przykładu, w Gminie Miejskiej Kraków na rozpatrzenie oczekuje ponad 300 wniosków osób fizycznych.

Dla zagwarantowania powyższego, proponuje się uzupełnienie projektu:

a) po ustępie 5 dodać ustęp 6 w brzmieniu:

„Uchwała, o której mowa w ustępie 5 może dotyczyć w szczególności finansowania poprzez udzielenie dotacji, zadań zrealizowanych do czasu wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile podmioty, o których mowa w ust. 4., nie otrzymały dofinansowania za realizację tych zadań ze środków Gminnego lub Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”

b) dotychczasowe ustępy 6, 7, 8 otrzymują nowe numery (odpowiednio) 7, 8, 9.

c) w ustępie 3 słowa: „z zastrzeżeniem ust.4 – 8” skreśla się i zastępuje: „z zastrzeżeniem ust. 4 – 9”.

Szczecin, 2 czerwca 2010 r.

dot. GM.II.0714/1-38/10

Pan Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP

**UWAGI
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO**

dotyczą: poselskiego projektu ustawy – o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska

Województwo Zachodniopomorskie informuje, iż do Ustawy - Prawo Ochrony Środowiska, a dotyczącej art. 403, wnosi ogólne zastrzeżenia w związku z wykorzystywaniem budżetowych środków gromadzonych i wydawanych na zadania związane z ochroną środowiska.

Sprowadzają się one do dwóch stwierdzeń:

1. Przekazywane przez Urząd Marszałkowski środki finansowe na realizację zadań w ochronie środowiska dla powiatów i gmin winny być traktowane jako nie wygasające, tj. przechodzące na rok następny w przypadku niewykorzystania;
2. Zapisy proponowanego brzmienia ust. 5 art. 403 należałoby doprecyzować uzupełniając o zdanie drugie o treści:

Dopuszcza się wykorzystanie i rozliczenie dotacji w okresie dłuższym niż bieżący rok budżetowy (np. dwuletni, przy spełnieniu uwagi z pkt.1 niniejszego pisma).

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Władysław Hulejko